

BÖLÜM 10

Kabin Anonsları

Uçuş safhalarına göre rutin anonslar, zamanlama ve eşgüdüm, emniyet bilgilendirmesinin zorunlu içeriği ve okuma tekniği.

Diksiyon ve Anons · Havacılık Yönetimi · Lisans

Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe ÇOPUR

▲ Bu Bölümde

- 1 Uçuş safhalarını sayabilir, her safhaya karşılık gelen anonsu eşleştirebilirsiniz.
- 2 Anonsun zamanlamasını belirleyen etkenleri açıklayabilirsiniz.
- 3 Emniyet bilgilendirmesinin zorunlu içeriğini ve esnetilemez yönlerini ayırt edebilirsiniz.
- 4 Rutin bir anonsu vurgu ve durak açısından işaretleyip okuyabilirsiniz.
- 5 Bir anons setini tutarlılık bakımından değerlendirebilirsiniz.

▲ Rutin Anonsun Üç Özelliđi

- Öngörülebilirdir: her uçuşta aynı noktada, aynı içerikle yapılır. Bu yüzden metni önceden yazılır.
- Yinelenendir: aynı kişi günde birkaç kez okur. Bu, en büyük risktir — alışkanlık okumayı mekanikleştirir.
- Zamana bağlıdır: erken ya da geç yapılan doğru anons, yanlış anons kadar sorun üretir.
- Mekanikleşmeyi önleyen tek şey bilinçli okumadır: her okumada vurgunun yeniden seçilmesi.
- Yolcu için bu anons ilk kez duyuluyordur; okuyan için yüzüncü kez. Ölçüt yolcununkidir.

RİSK

Ezber tuzađı

- Ezberlenen metin hızlanır ve düzleşir.
- Metni elinde tutarak okumak, hız ve vurgu denetimini korur.

▲ Uçuş Safhaları ve Anonslar

Safha	Anons	Amaç
Kapı kapanışı	Karşılama	Uçuş bilgisi, ekip tanıtımı, hazırlık isteği
İtiş öncesi	Emniyet bilgilendirmesi	Zorunlu emniyet bilgileri
Kalkış öncesi	Son kontrol	Kemer, koltuk, masa, elektronik cihaz
Seyir	Seyir bilgisi	İrtifa, süre, hava durumu, varış saati
Seyir	İkram	Hizmetin başlangıcı ve kapsamı
Alçalma	İniş hazırlığı	Kabin hazırlığı, kemer, cihazlar
İniş sonrası	Karşılama ve veda	Yerel saat, bağlantı bilgisi, teşekkür

02

Zamanlama

Doğru anonsun yanlış anda yapılması, yolcunun onu duymamasıyla sonuçlanır.

▲ Zamanlamayı Belirleyen Etkenler

OPERASYON

Uçuş safhası

Kimi anonslar belirli bir safhadan önce yapılamaz; kokpit onayı beklenir.

DİKKAT

Yolcunun durumu

Yerleşme telaşı sırasında yapılan anons duyulmaz. Kabin sakinleştikten sonra okunur.

ÇAKIŞMA

Diğer sesler

İkram arabası, eğlence sistemi ve kokpit anonsuyla çakışma önlenir.

SÜRE

Uçuş uzunluğu

Kısa uçuşta anonslar sıkışır; hangilerinin kısaltılacağı önceden karara bağlanır.

▲ Karşılama Anonsu

Yolcunun havayoluyla kurduğu ilk sesli temas

- Uçuş numarası, güzergâh ve tahmini uçuş süresi bilgileri açık ve ayırık okunur.
- Kabin ekibinin tanıtımı kısa tutulur; ad sayımı yolcunun ilgisini tüketir.
- Yolcudan beklenen hazırlık tek cümlede toplanır: yerleşme, el bagajı, kemer.
- Kurumsal ses bu anonsta en görünürdür; seçilen hitap ve tavır sonraki tüm anonsların ölçütünü kurar.
- Gecikmeli kalkışta karşılama anonsuna kısa bir bilgilendirme eklenir; sessiz kalmak kaygı üretir.

YAPI

Karşılama iskeleti

- Seslenme → hoş geldiniz
- Uçuş bilgisi → numara, güzergâh, süre
- Ekip → kısa tanıtım
- İstek → hazırlık
- Kapanış → iyi uçuşlar

03

Emniyet Bilgilendirmesi

İçeriği kurumun değil mevzuatın belirlediği tek anons; burada yaratıcılık değil doğruluk aranır.

▲ Zorunlu Başlıklar

Sivil havacılık düzenlemeleri gereği verilmesi gereken bilgiler

KEMER

Emniyet kemeri

Bağlama ve çözme, uyarı ışığı, koltukta otururken bağlı tutma önerisi.

ÇIKIŞ

Acil çıkışlar

Çıkış yerleri, yer aydınlatması, acil durum kartına yönlendirme.

OKSİJEN

Oksijen maskesi

Kullanım sırası: önce kendine, sonra yardım gerekene.

CAN YELEĞİ

Su üzeri uçuşlarda

Yeri, giyilmesi ve şişirilmenin ne zaman yapılacağı.

CİHAZ

Elektronik cihazlar

Kullanım kısıtları ve uçuş kipine alma.

SİGARA

Yasak

Tuvaletler dâhil tüm uçakta ve duman dedektörlerine müdahale yasağı.

▲ Emniyet Anonsunun Kuralları

- Metin kısaltılamaz, sıralaması değiştirilemez; içerik mevzuatla belirlenmiştir.
- Okuma hızı diğer anonslardan daha yavaştır; gösteri yapan ekiple eşzamanlı ilerler.
- Şaka ve doğaçlama eklenmez; kimi havayollarının tercih ettiği esprili emniyet anonsları ayrı bir kurumsal karardır ve içeriği yine eksiltmez.
- Gösteri varsa anons ona göre bölümlenir; ekip hareketi ile sözün çakışması yolcunun izlemesini engeller.
- Yolcunun dikkatinin en düşük olduğu anonstur; bu nedenle görsel destek ve tekrar önemlidir.

▲ Bir Anonsu Okumaya Hazırlanmak

1

Oku

Metni sessizce bir kez okuyun;
bilmediğiniz ad ve sayıyı
işaretleyin.

2

İşaretle

Durakları ve her cümlede tek
vurguyu belirleyin; riskli
bölgeleri ayırın.

3

Nefes planla

Nerede nefes alacağınızı yazın.
Plansız nefes cümleyi
ortasından böler.

4

Sesle dene

Alçak sesle bir kez okuyun;
süreyi ölçün ve gerekiyorsa hızı
düşürün.

Dört adım birlikte bir dakikadan kısa sürer. Atlanan tek adım, okuma sırasında görünür olur.

▲ İki Okuma

Aynı metin, iki sonuç

MEKANİK OKUMA

Aalışkanlığın okuması

- Hız yüksek, duraklar kaybolmuş.
- Vurgu her cümlede aynı yerde.
- Cümle sonları düşüyor.
- Sayılar bitişik okunuyor.
- Yolcu bilgiyi duyuyor ama almıyor.

BİLİNÇLİ OKUMA

Hazırlığın okuması

- Hız kabin gürültüsüne göre ayarlı.
- Her cümlede vurgu bilinçle seçilmiş.
- Cümle sonlarına nefes bırakılmış.
- Sayılar ayırık ve duraklı.
- Yolcu bilgiyi bir kerede alıyor.

Yolcu için her anons ilk anonstur.

Okuyan kişi metni yüzüncü kez söylüyor olabilir; dinleyen kişi ilk kez duyuyordur. Hız ve ton, dinleyenin ölçüsüne göre ayarlanır.

▲ Seyir ve İkram Anonsları

- Seyir anonsu kokpitten gelir; irtifa, hız, hava durumu ve varış saati bilgilerini taşır.
- Teknik ayrıntı yolcuya bir şey söylemez; sayılar anlaşılır bir çerçeveye verilir.
- İkram anonsu hizmetin başlangıcını ve kapsamını bildirir; beklenti burada kurulur.
- Uyuyan yolcuların bulunduğu uçuşlarda anons sayısı ve ses düzeyi azaltılır.
- Gümrüksüz satış ve benzeri ticari anonslar, kurumsal sesin en çok zorlandığı yerdir; abartı burada kolayca oluşur.

▲ İniş ve Veda

Son izlenimin kurulduğu anonslar

HAZIRLIK

İniş anonsu

Kabin hazırlığı ve kemer uyarısı. Yolcunun toparlanma telaşı başladığı için kısa ve açık olmalıdır.

BİLGİ

Karşılama anonsu

Yerel saat, hava durumu, bagaj ve bağlantı bilgisi. Yolcunun bir sonraki adımına hizmet eder.

KAPANIŞ

Veda

Teşekkür ve yeniden görüşme dileği. Uçuşun genel izlenimini pekiştiren ya da bozan son cümledir.

▲ Anons Setinde Tutarlılık

Tek tek doğru, bütün olarak yanlış olabilir

- Bir uçuştaki tüm anonslar aynı hitap biçimini kullanmalıdır; karşılamada "sayın yolcularımız", vedada başka bir kalıp tutarsızlıktır.
- Aynı bilgi iki anonsta farklı biçimde verilmemelidir; varış saati her yerde aynı düzende okunur.
- Ton bütünlüğü de tutarlılığın parçasıdır; neşeli bir karşılama ile mekanik bir veda uyumsuzdur.
- Set bir bütün olarak provalanır; tek tek okunan anonslar bu uyumu göstermez.
- Kabin ekibi değiştiğinde tutarlılığı sağlayan tek şey yazılı settir.

▲ Uygulama

Anons seti okuma

SINIF İÇİ ÇALIŞMA

Uçuş safhası sırasıyla

- Gruplara ayrılın; her gruba bir anons seti verilecek.
- Metinleri önceki slayttaki dört adımla hazırlayın.
- Uçuş safhası sırasına göre okuyun; her anons arasında bir duraklama bırakın.
- Diğer gruplar dinlerken zamanlama ve tutarlılık notu tutacak.
- Okumalar kaydedilecek; grup içinde birlikte dinleyip değerlendireceksiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTÜ

- Hız uygun mu?
- Sayılar ayrık mı?
- Ton metne uygun mu?
- Set içinde tutarlı mı?

▲ Özet

- Rutin anons öngörülebilir, yinelenen ve zamana bağlıdır; en büyük risk mekanikleşmedir.
- Her uçuş safhasının kendi anonsu vardır; zamanlama operasyon, dikkat, çakışma ve süreye göre belirlenir.
- Karşılama anonsu kurumsal sesin en görünür olduğu yerdir; sonraki anonsların ölçütünü kurar.
- Emniyet bilgilendirmesinin içeriği mevzuatla belirlenir; kısaltılamaz, sırası değiştirilemez.
- Okumadan önceki dört adımlık hazırlık bir dakikadan kısadır ve sonucu doğrudan değiştirir.

SONRAKİ BÖLÜM

Havalimanı Anonsları ve Anormal Durum İletişimi

Gelecek hafta için: bir gecikme ya da iptal deneyiminizi, size nasıl bildirildiğiyle birlikte yazın.